

EGYÜTTTALADÓ <

Migráns gyermekek az
iskolában

TARTALOMALAPÚ NYELVOKTATÁSI
SEGÉDANYAG MIGRÁNS GYERMEKEK ÉS
PEDAGÓGUSAIK SZÁMÁRA

Európai Integrációs Alap <

A program résztvevői <

- **Miskolci Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet**

- **Szakértők:**

- Dr. Kecskés Judit (nyelvpolitika, nyelvtörténet)

- Dr. Illésné dr. Kovács Mária (leíró nyelvészet, szaknyelv)

- Kollár Krisztián (frazológia)

- Nagy Judit (finnugrisztika, magyar mint idegen nyelv)

- ELTE PPK** :Csereklye Erzsébet (pedagógia, multikulturális oktatás)

- Egyetemi hallgatók:**

- Bodroghy-Szabó Dénes Levente, Putz Orsolya,

- Rostás Édua, Vida Jamina

- **A program kipróbálásában együttműködő intézmények:**

- Kőbányai Szent László Általános Iskola

- Erzsébetvárosi Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola

- Janikovszky Éva Általános Iskola két tagintézménye

- Orchidea Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

- Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

A program kulcsszavai <

- **Migráns:**
 - jogi szempontból: az Európai Unión kívülről, az ún. harmadik országokból érkező személyek
 - nyelvészeti szempontból: korlátozott nyelvi kódú személyek, akik a magyar nyelvnek nem teljes birtokosai
- **Gyermekek az iskolában:**
 - a migráns gyermekek az életkoruknak megfelelő közoktatási intézménybe, osztályokba kerülnek
 - tekintet nélkül a nyelvtudásukra, a közoktatásban alkalmazott tankönyvek a magyar gyermekek nyelvi kompetenciáira szabottak
- **Együtthaladó:** a migráns gyermekek bekapcsolása az iskolai tanulás-tanítás folyamatába: a tananyagban osztálytársaikkal „együtthaladó”-vá válhassanak

A program céljai <

- **magyar nyelvi kompetenciákat fejlesztő magyarnyelv-oktatási segédanyag kidolgozása**
 - megfelel a NAT-nak + különböző kerettanterveknek
 - tartalmi alapja a tanóra anyaga: matematika, magyar irodalom, magyar nyelvtan, természetismeret-biológia
 - 3 nyelvtudási szinten alkalmazható (A1-B1)
 - spirális szerkezetű: nem egymásra épülő grammatika
- **A pedagógusoknak módszertani segítséget nyújtani az integrált oktatáshoz**
- **Bevonni a tanulásba a migránsok hozzátartozóit**
- **Bevonni az egyetemi hallgatókat a kutatásfejlesztésbe**

A projektek <

- **Együtthaladó I.**

- 2010.01.01.–2011.01.31. (EIA/2009/3.1.1.1)
- Célcsoport az 5–6. osztályos migránsok és az őket tanító pedagógusok (közreműködő fél: 2 budapesti iskola)

- **Együtthaladók II.**

- 2011.02.01.–2012.01.31. (EIA/2010/3.1.1.1)
- Célcsoport az 7–8. osztályos migránsok és az őket tanító szaktanárok (közreműködő fél: 3 budapesti iskola)

- **Együtthaladó III.**

- 2012.02.01.–2013.01.31. (EIA/2011/1.1.1)
- Célcsoport a 3–4. osztályos migránsok, és az őket tanító pedagógusok (közreműködő fél: 5 budapesti iskola)

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Természetismeret 5–6.

Kollár Krisztián

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Magyar irodalom 5.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Magyar irodalom 6.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Nyelvtan 5.

dr. Kecskés Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

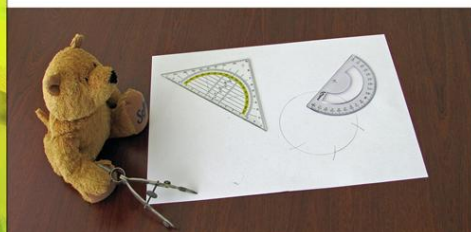
Nyelvtan 6.

dr. Kecskés Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Matematika 5.

Nagy Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Matematika 6.

Nagy Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Lexikai mátrix

Cserekye Erzsébet – Dr. Illésné dr. Kovács Mária –
dr. Kecskés Judit – Kollár Krisztián – Nagy Judit

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében
szerkesztette: Kollár Krisztián – Nagy Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Grammatikai és szintaktikai mátrix

Nagy Judit

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében
szerkesztette: Kollár Krisztián – Nagy Judit

EGYÜTTHALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Oktatási segédanyag az általános iskolák 5–6. évfolyamai számára

EUROPÁI INTEGRÁCIÓS ALAP

Módszertani útmutató

Cserekye Erzsébet – Dr. Illésné dr. Kovács Mária –
dr. Kecskés Judit – Kollár Krisztián – Nagy Judit

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében
szerkesztette: Kollár Krisztián – Nagy Judit

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

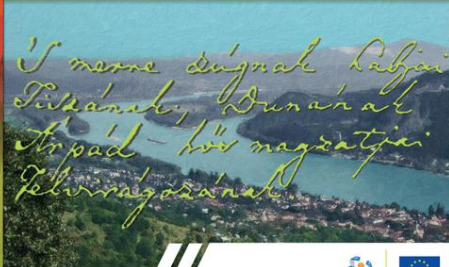
EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Biológia 7-8.

Kollár Krisztián

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

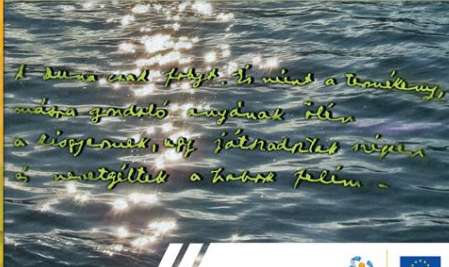
EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Irodalom 7.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Irodalom 8.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Nyelvtan 7.

dr. Kecskés Judit

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

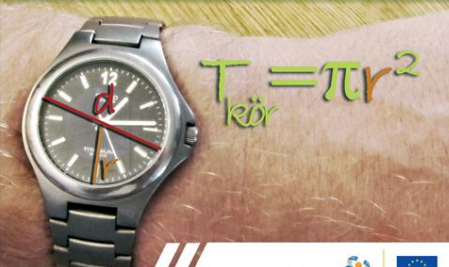
EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Nyelvtan 8.

dr. Kecskés Judit

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Matematika 7.

Nagy Judit

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Matematika 8.

Nagy Judit

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

Lexikai mátrix

Cserekiye Erzsébet – Dr. Illésné dr. Kovács Mária –
dr. Kecskés Judit – Kollár Krisztián – Nagy Judit

7-8. évfolyam

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

Grammatikai és szintaktikai mátrix

Nagy Judit

7-8. évfolyam

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5-8. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

Módszertani útmutató

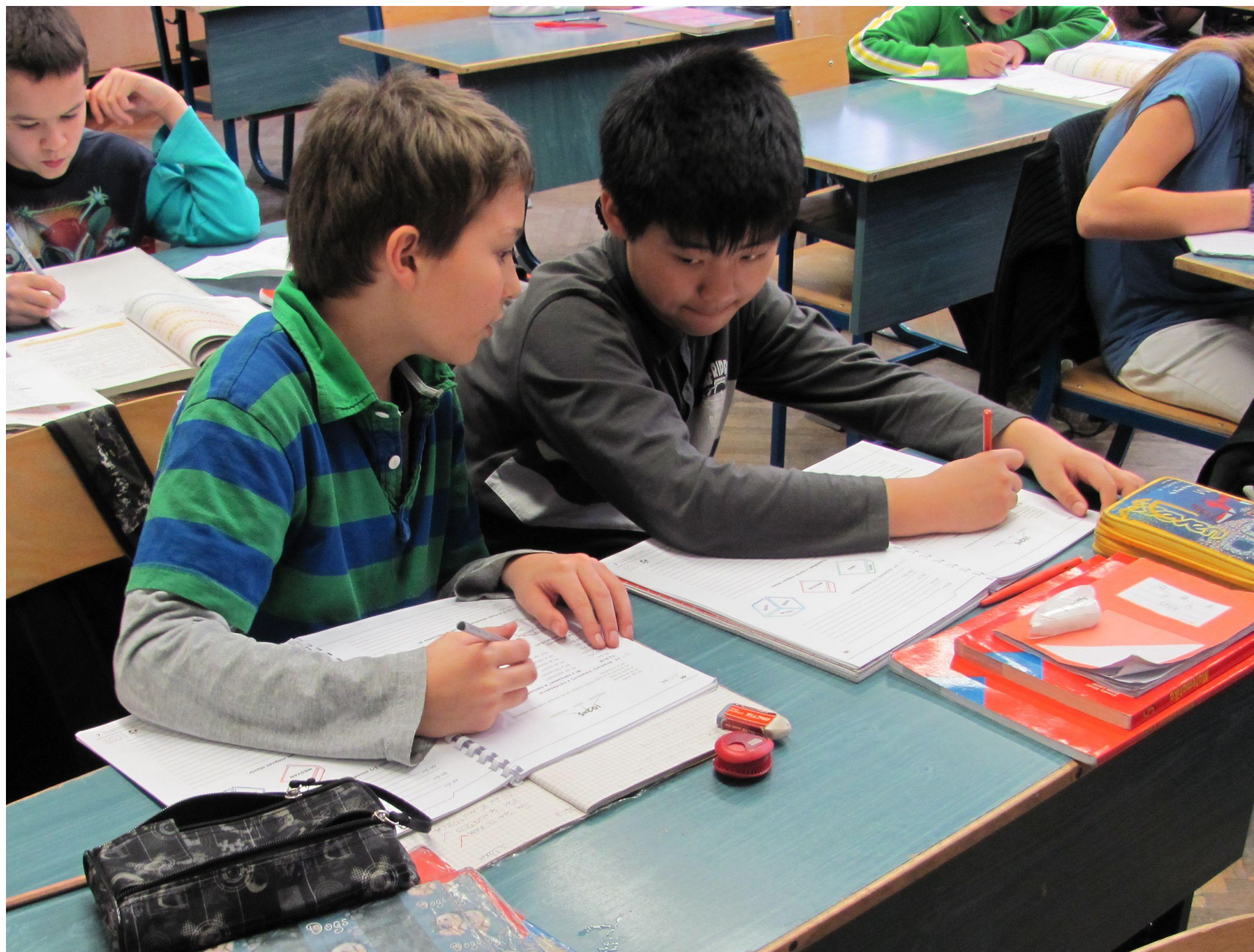
Cserekiye Erzsébet – Dr. Illésné dr. Kovács Mária –
dr. Kecskés Judit – Kollár Krisztián – Nagy Judit

7-8. évfolyam

EUROPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében

16

23. Számolj és írd mondatokat!

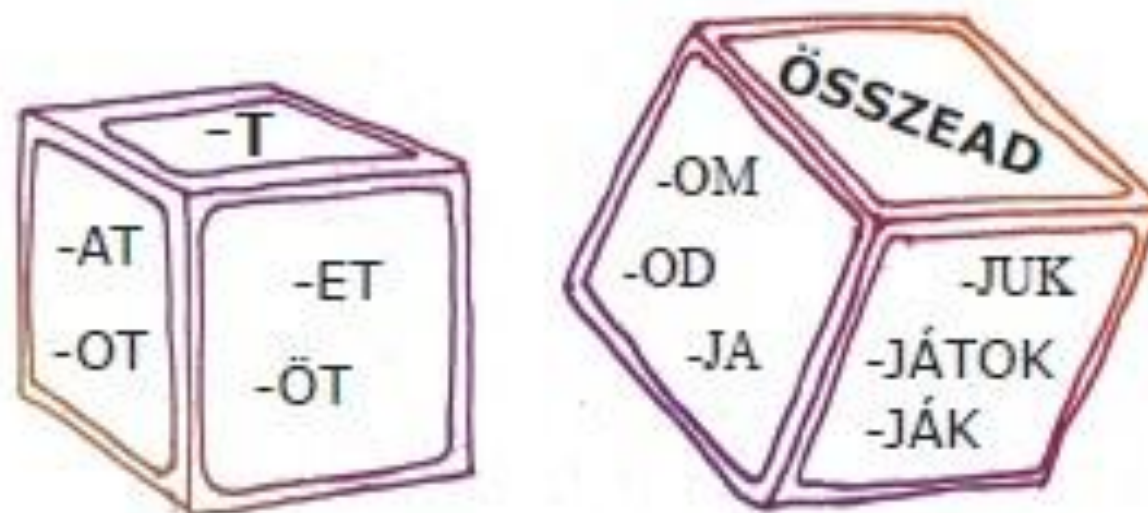
$6+3=9$ (mi)

A hatot és a hármat összeadjuk.

Az összeg kilenc.

A hat és a három összege kilenc.

$10+8=$ (én) _____

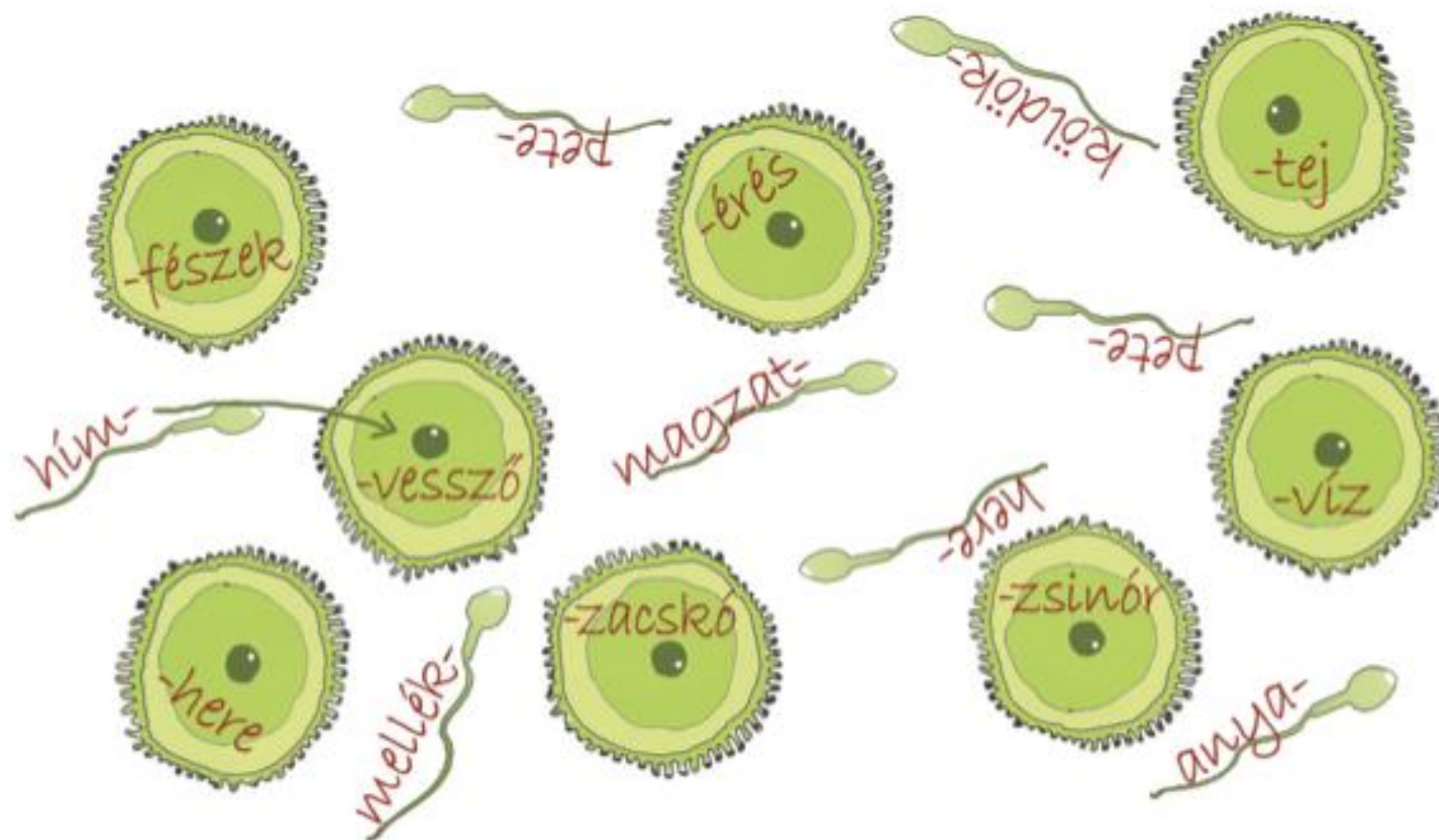
Nyelvi szintek/CERF

AI

Minimumszint

15. Melyik hímivarsejthez melyik petesejt illik? Kösd össze nyíllal az összetett szavak előtagját és utótagját!

Nyelvi szintek/CERF

A2

Alapszint

16. Olvasd el!

Két egyenes párhuzamos, ha egy síkban vannak és nincsen közös pontjuk.

Két egyenes metszi egymást, ha van közös pontjuk.

Két egyenes kitérő, ha nem párhuzamosak és nem metszők.

Keress a képen párhuzamos egyeneseket! Rajzold meg kékkel!

Keress a képen metsző egyeneseket! Rajzold meg pirossal!

Keress a képen kitérő egyeneseket! Rajzold meg zölddel!

Nyelvi szintek CERF BI

Küszöbszint

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

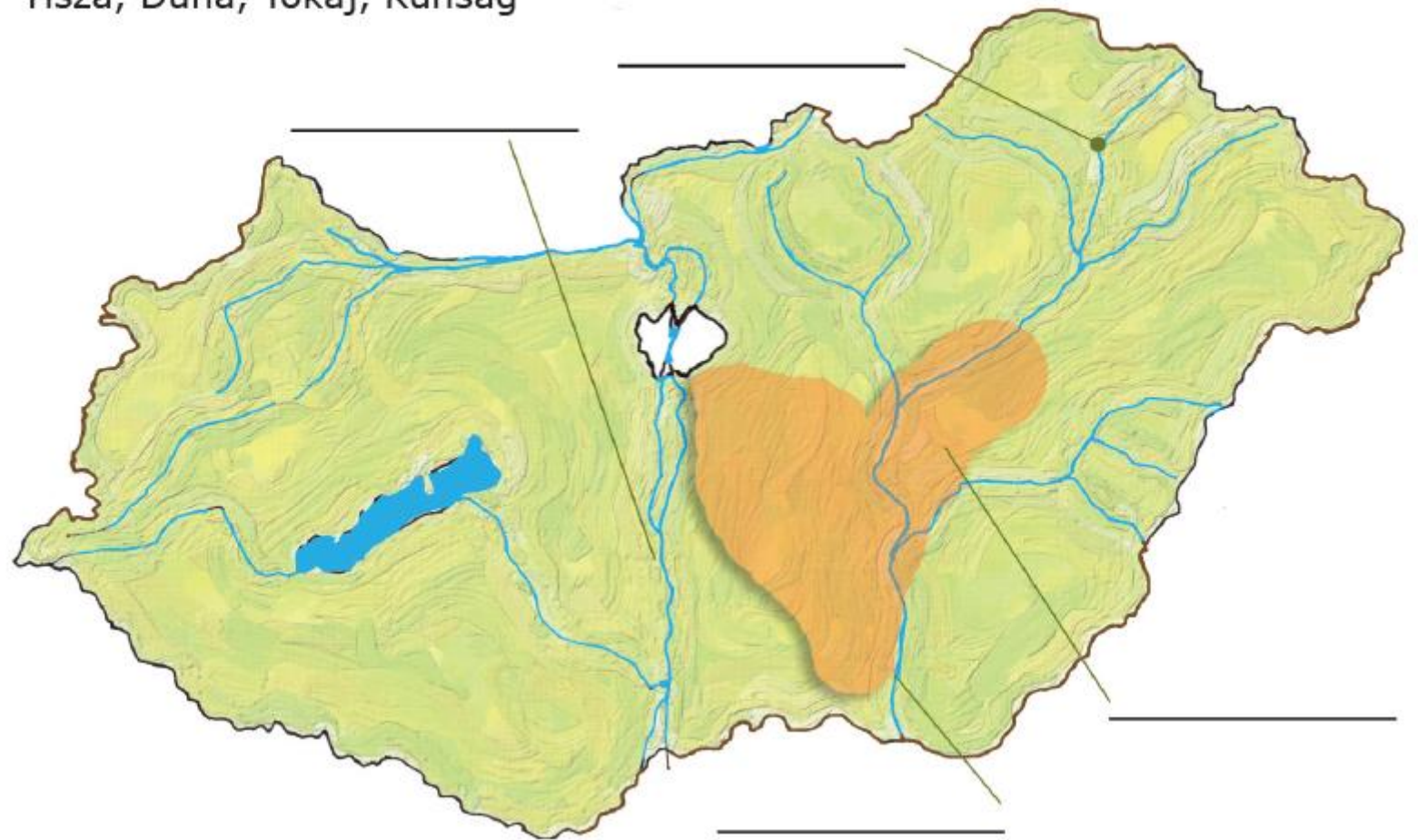
Integrációt segítő feladatok

1. Magyarországra és az európai közösségbe való beilleszkedés:

2. Jelöld be a térképen a versben szereplő földrajzi neveket!

Tisza, Duna, Tokaj, Kunság

I7:72/2
Himnusz

Integrációt segítő feladatok

3. Saját kultúra, anyanyelv megőrzése a célnyelv elsajátítása érdekében

27. Kérdezd meg szüleidtől / keresd ki lexikonból, melyek a Te anyanyelved rokon nyelvei!

Az én anyanyelvem rokon nyelvei: _____

28. Színezd ki a térképen, hogy hol beszélik ezeket a nyelveket!

Integrációt segítő feladatok

2. Az osztályközösségbe való beilleszkedés

45. Csoportosítsd a regények címét! Kérdezd meg az osztálytársadtól!

A Pál utcai fiúk, Egri csillagok, A kőszívű ember fiai, A dzsungel könyve
történelmi regény: _____

ifjúsági regény: _____

30. Másold le a Parainesis következő sorát! Mit jelent? Beszéld meg az osztálytársaddal, tanároddal!

De soha ne feledd, miképpen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig a lehetőségig művelni kötelesség.

44. Az *utónevet* másként *keresztnevn*ek is nevezzük. Írd le öt osztálytársad *keresztnevét*!

A projekt elemei

1. grammatikai-szintaktikai mátrix

N-7	-BAN (-ban, -ben) – az inessivus ragja FORMA: Hangrendi illeszkedés [H-3] szerinti alakja kapcsolódik mind a magánhangzóra mind a mássalhangzóra végződő tövekhez, hangzónyújtó töveknél [N-3] hangzónyújtás (város : városban, kicsi : kicsiben, fekete : feketében, alma : almában). FUNKCIÓ: 1. Helyhatározó. Körülhatárolt tér belsejében. (Hol? Miben?) A kutya a szobában van. 2. Időhatározó. Időbeli határok között (hónap, év). (Mikor?) Áprilisban sokat esik az eső. 1995-ben születtem. 3. Módhatározó (pl. titokban, fejben, dióhéjban). (Hogyan?) Pali jól tud fejben számolni. 4. Állapothatározó (pl. álmában, jóindulatban, eredetiben). A testvérem beszél álmában. 5. Igevonzat (pl. bízok, csalódok, hisz, reménykedik). Bízom a barátomban. Csalódtam benned. Hiszek a szerelemben. REÁLIÁK: A személyes névmások [N-38] alakjai: bennem, benned, benne, bennünk, bennetek, bennük. A napszakok nevei közül: délbén, hajnalban. Mikor -N [N-8] és mikor -BAN [N-7]?	1. A1 2. A2 3. B2 4. B2 5. B1
-----	--	--

A projekt elemei

2. lexikai mátrix

A tantárgyak műszavait tartalmazza témakörönként csoportosítva

Nyelvi egységek

A1	A2	B1	Egyéb
hang 6.5.1.5. szótag szó 5.2.52.3., 5.5.16.3., 5.6.9.2.	tételmondat szókincs szó 5.2.52.3., 5.5.16.3., 5.6.9.2.	népnyelv nyelv 7.13.1.	nyelvjárás nyelv 7.13.1. folklorizáció

Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös

A1	A2	B1	Egyéb
közös 6.7.4.1. osztó közös 6.7.4.1. osztó többszörös közös 6.7.4.1. többszörös (össze)soroz hatvány	legnagyobb 6.2.8.1. legkisebb 6.2.8.1. prímtényező prímtényezőkre bont végtelen sok 6.4.2.		relatív (=viszonylagos) prím

A projekt elemei

3. feladatmátrix

Feladattípus		Matematika	Magyar nyelv	Magyar irodalom	Természetismeret, Biológia
Szótagszámlálás		7/86/72	5/36/105		7-8/76/8-10
Szótagolás		5/108/44		5/8/2	
Grammatikai szócsaládok		5/82/3		7/48/30	
Szövegből adott grammatikai jelenség kigyűjtése		5/82/2	6/61/12	7/42/14	7-8/50/4-6
Szócsalád-gyűjtés			8/32/2		
Másolás		7/80/52	8/44/1	5/14/24, 5/102/1	7-8/54/19
Aláhúzás		8/55/10	8/44/5	5/36/3 5/102/1	7-8/55/20
MONDATALKOTÁS					
Tómondat-kigyó		7/72/28	8/44/1		5-6/5/13 7-8/62/13
Összetettmondat-kigyó		8/36/41			5-6/21/11
Szavak behelyezése mondatokba	toldalék nélkül	6/47/29	5/13/18		5-6/60/29 5-6/11/6
	toldalékkal	5/83/4 7/74/36	6/50/94 6/51/97	5/30/6	5-6/19/6 5-6/48/3
Hiányzó mondatrészek pótlása	Segítséggel	5/61/8	5/62/37	6/14/31	
	Szófaj szerint				5-6/60/297- 8/64/22
	Jelentés szerint	6/14/19	6/49/93	5/12/16 5/21/39	5-6/55/9

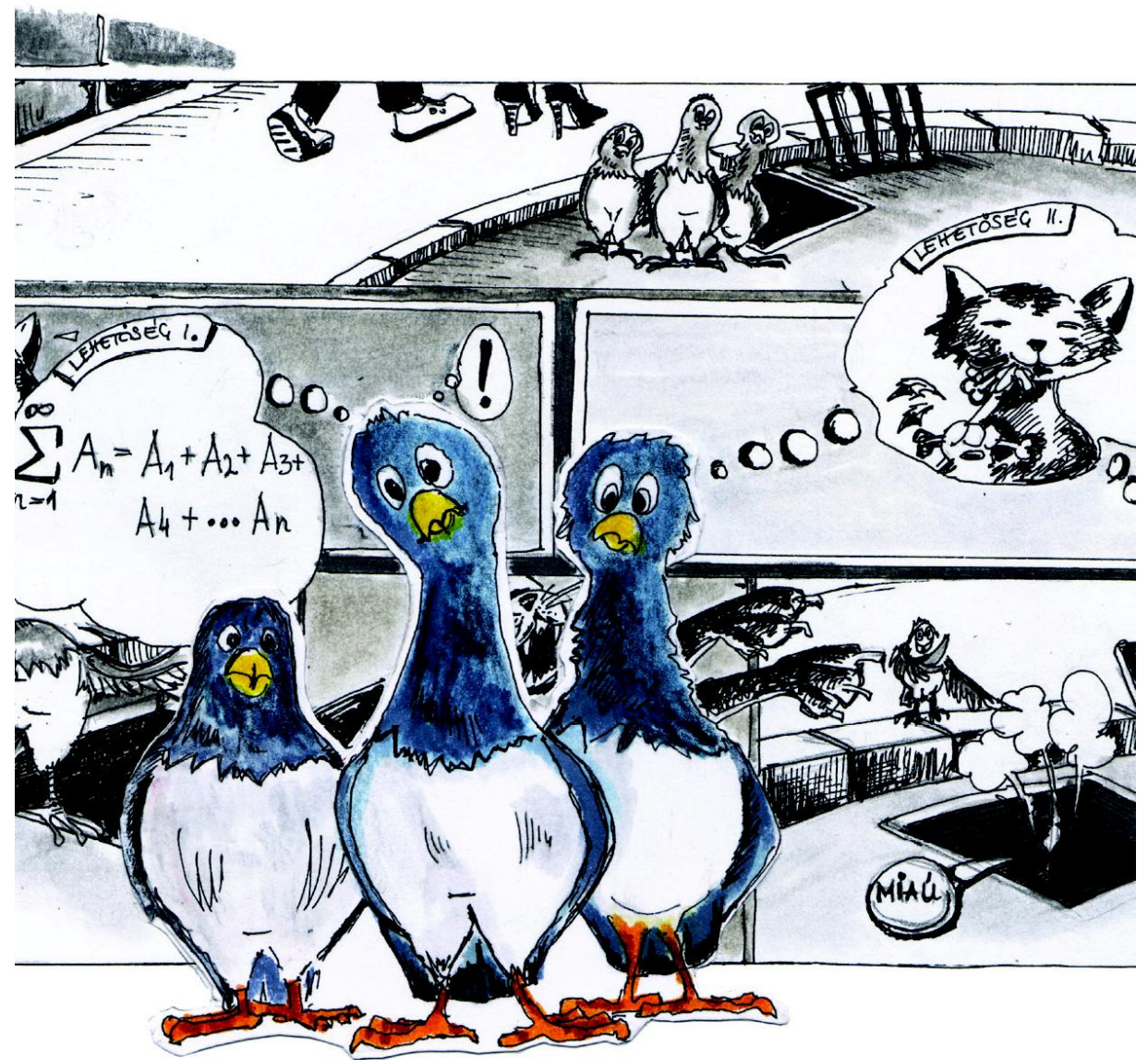
EGYÜTT HALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

AZ EGYÜTT HALADÓ program
az EURÓPAI NYELVI DÍJ nyertese 2011-ben

Kommunikációt segítő rajzok, képek

További információk honlapunkon

KÖSZÖNTJÜK HONLAPUNKON!

[HTTP://EGYUTTHALADO.UNI-MISKOLC.HU](http://egyutthalado.uni-miskolc.hu)

- programunk bemutatása
- elkészült programelemek megtekinthető formátumban
- aktualitások

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

KÖSZÖNJÜK
MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!

Dr. Kecskés Judit és Csereklye Erzsébet
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Kócos <

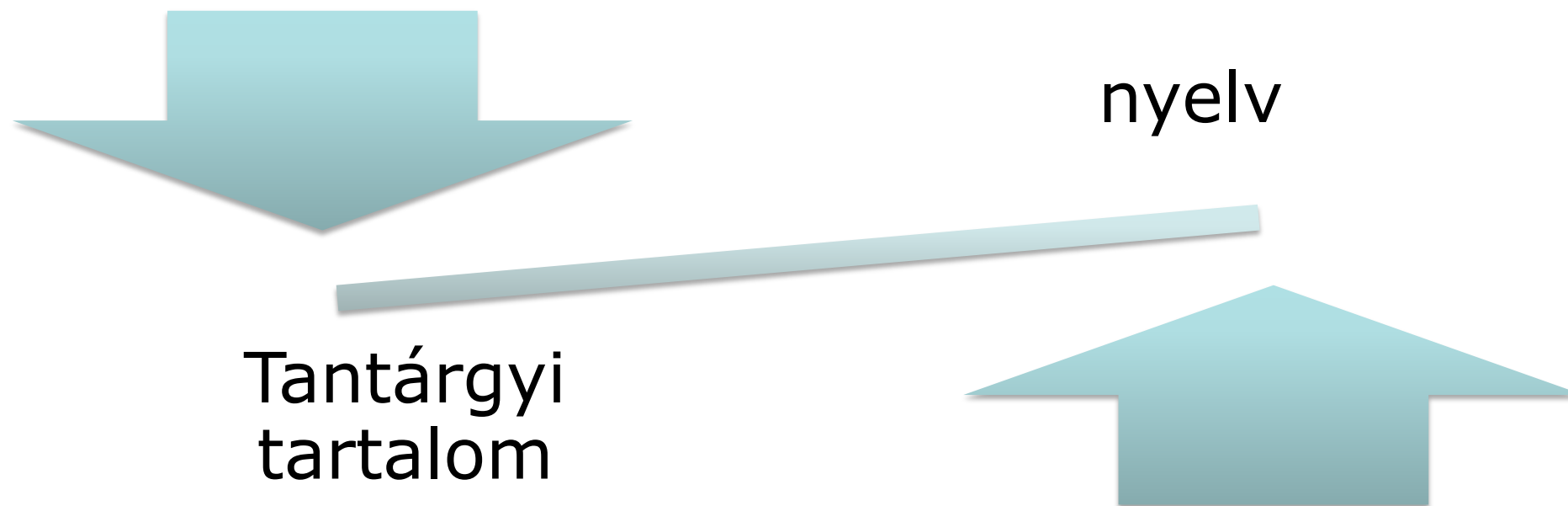
Tartalomalapú megközelítés

CBI / CLIL <

CBI - Content Based Instruction (USA)

CLIL - Content and Language Integrated Learning (EU)

- A tantárgyi tartalmakon (tanórák anyagán) keresztül fejlesztjük **a magyar nyelvtudást**

A magyar nyelv-oktatási segédanyag

feladatok leírása grammatikai szintenként

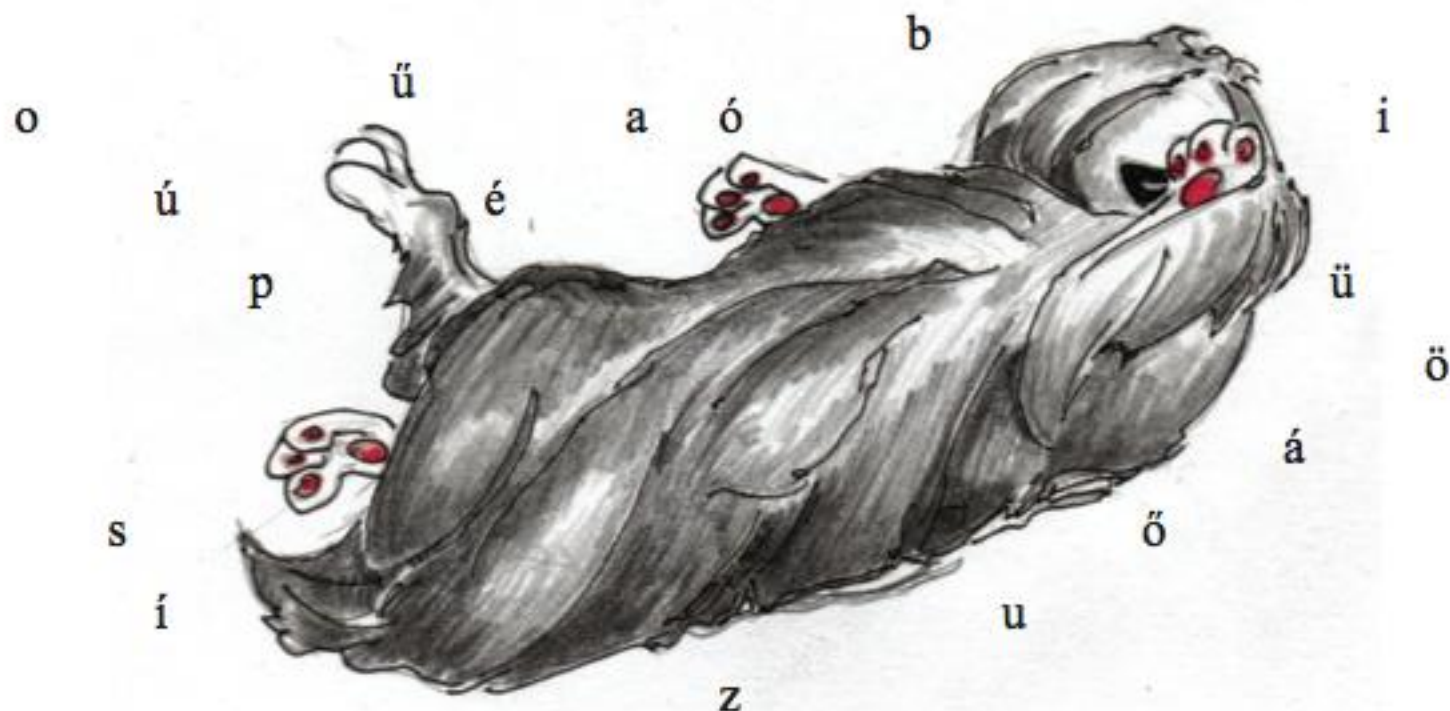
Fonetika, fonológia:

cél: betű és hang kapcsolatának biztos tudása

feladat: betű- és számkészlet differenciálása, másolás

56. Kócos összekeverte a hangokat! Válogasd ki a magánhangzókat! Írd őket a vonalra!

A magyar nyelv-oktatói segédanyag

feladatok leírása grammatikai szintenként

Lexika:

cél: szókincsbővítés

feladat: kép és szó, fogalom és meghatározás
párosítása; szó jelentésének rajzoltatása;
szinonimák, ellentétek keresése;

🦴 24. Keresd ki a 2. versszakból a képhez tartozó szavakat!

“Edward király, angol király
Léptet fakó lován: Hadd látom, úgymond, mennyit ér
A velszi tartomány.

Van-e ott folyó és földje jó?
Legelőin fű kövér?
Használt-e a megöntözés:
A pártos honfivér?”

A magyarnyelv-oktatási segédanyag

feladatok leírása grammatikai szintenként

Morfológia:

cél: a szóelemek biztos felismerése

feladat: elő- és utótag párosítása, tő és toldalék összekapcsolása, adott toldalékok mondatba helyezése

33. Hányadik a sorban? (-dik, -adik, -edik, -odik, -ödik)

Az állatok futóversenyt rendeznek. A gepárd az első, a jaguár a második, a tigris a harmadik, a zebra a negyedik, Kócos az ötödik.

A magyar nyelv-oktatói segédanyag

feladatok leírása grammatikai szintenként

Mondat:

cél: mondatstruktúrák felismertetése, rögzítése, gyakoroltatása az egyszerű szerkezetektől az összetettekig
feladat: mondatértelmezés, mondatok összefüggésének keresése (sorba rendezés), önálló szövegalkotás

**61. Hogyan érezzük a szagokat? Mi a helyes sorrend?
Számold meg a mondatokat!**

☐	A szaglóideged az agyad felé vezeti az ingerületet.
☐	A receptorok a szaglóhámodban működésbe lépnek, ingerület keletkezik.
☐	Az agyadban a szaglóközpontokban érzet keletkezik.
☐	Megszagolsz egy virágot, az illata inger számodra.

A felhasználás lehetőségei <

6. Olvasd el! Kösd össze!

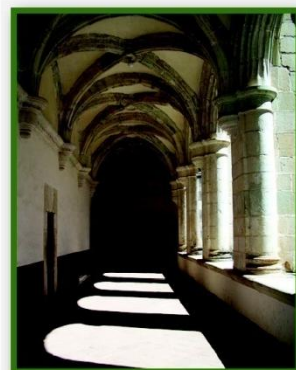
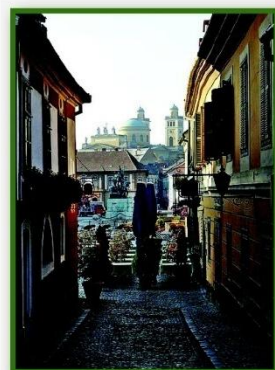

A Milleneumi emlékmű a Hősök terén
nyolcvanöt méter (85 m) széles.

Ez a folyó négy méter (4 m) széles.

A Duna Budapesten a Széchenyi Lánchíd alatt
háromszázötven méter (350 m) széles.

Ez az utca Egerben öt méter (5 m) széles.

7. Írj mondatokat a képről! Használd a következő szavakat is
Parlament, Duna, széles, hosszú, magas, Budapest

Tantárgyak közti átmenet